

Zasady etyki publikacyjnej obowiązujące w Wydawnictwie – Pracowni Testów Psychologicznych PTP

Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (Pracownia) publikuje recenzowane monografie naukowe z obszaru psychologii, w szczególności poświęcone pomiarowi zmiennych psychologicznych; konstrukcji, adaptacji, walidacji, standaryzacji i normalizacji narzędzi psychologicznych; zagadnień z obszaru psychometrii i diagnozy psychologicznej. W działalności wydawniczej Pracownia kieruje się zasadami etyki publikacyjnej zgodnymi z wytycznymi Committee on Publication Ethics (COPE). Celem stosowanych zasad jest zapewnienie rzetelności naukowej, przejrzystości procesu wydawniczego oraz przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom publikacyjnym. W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem Pracownia kieruje się aktualnymi rekomendacjami i dobrymi praktykami Committee on Publication Ethics (COPE).

ZASADY ETYCZNE OBOWIĄZUJĄCE AUTORÓW

1. Zapewnienie oryginalności publikacji

Autor może zgłosić do publikacji wyłącznie pracę oryginalną, stanowiącą jego własny dorobek naukowy. Wszystkie wykorzystane źródła, dane, koncepcje oraz wyniki badań innych autorów muszą zostać odpowiednio zacytowane i oznaczone.

2. Prawidłowe określenie autorstwa

Autorami publikacji mogą być wyłącznie osoby, które wniosły istotny wkład merytoryczny w jej powstanie. Wraz ze złożeniem komputeropisu Autorzy przekazują informację o indywidualnym wkładzie poszczególnych Autorów w przygotowanie publikacji, wraz z szacunkowym procentowym udziałem każdego z nich. Wszyscy Autorzy powinni zaakceptować ostateczną wersję publikacji przed jej skierowaniem do procesu wydawniczego. Niedopuszczalny jest *ghostwriting* (brak wśród Autorów osoby, która wniosła istotny wkład w powstanie publikacji) oraz *guest authorship* (obecność wśród Autorów osoby, która nie wniosła istotnego wkładu w powstanie publikacji).

3. Ujawnianie konfliktów interesów

Autorzy są zobowiązani do ujawnienia wszelkich okoliczności, które mogą wpływać na obiektywizm prezentowanych treści, w szczególności powiązań finansowych, zawodowych lub organizacyjnych związanych z przedmiotem publikacji.

4. Ujawnianie źródeł finansowania

Autorzy powinni wskazać źródła finansowania swoich badań, których wyniki zostały przedstawione w publikacji.

5. Poszanowanie praw uczestników badań

Badania będące podstawą publikacji powinny zostać przeprowadzone zgodnie z zasadami etycznymi właściwymi dla danego rodzaju badań, w szczególności z poszanowaniem godności, prywatności, autonomii i praw uczestników badań.

6. Rzetelne przedstawianie wyników badań

Autorzy są zobowiązani do przedstawiania wyników badań, analiz i wniosków w sposób rzetelny, kompletny i zgodny ze stanem faktycznym. Należy przedstawić wszystkie wyniki, zarówno wspierające, jak i podważające tezy i argumentację Autorów. Niedopuszczalne jest selektywne prezentowanie wyników prowadzące do zniekształcenia wniosków naukowych.

7. Transparentność danych i analiz

Autorzy powinni zapewnić przejrzystość procesu badawczego poprzez udostępnienie – na prośbę Pracowni – baz danych, syntaksów, skryptów oraz innych materiałów niezbędnych do weryfikacji wyników przedstawionych w publikacji.

8. Poszanowanie własności intelektualnej

Autorzy są zobowiązani do poszanowania praw autorskich i innych praw własności intelektualnej osób trzecich. Wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim wymaga uzyskania odpowiednich zgód, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej.

9. Odpowiedzialność za rzetelność naukową również po publikacji

Autorzy są zobowiązani do niezwłocznego poinformowania Pracownię o wykrytych błędach, nieścisłościach lub innych okolicznościach mogących wpływać na wiarygodność opublikowanej pracy również po jej opublikowaniu oraz do współpracy przy przygotowaniu erraty, sprostowania lub – w uzasadnionych przypadkach – wycofania publikacji z obiegu naukowego.

10. Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji (AI)

Autorzy mogą wykorzystywać narzędzia sztucznej inteligencji na etapie przygotowania publikacji, pod warunkiem zachowania pełnej odpowiedzialności za ostateczną treść pracy. Niedopuszczalne jest przedstawienie tekstu wygenerowanego przez AI jako własnego. Narzędzia AI mogą być wykorzystywane

m.in. do przeszukiwania i analizy literatury, weryfikacji jakości analiz oraz redakcji językowej. Narzędzia AI nie mogą być wskazywane jako autorzy publikacji. Użycie AI mające wpływ na ostateczny kształt publikacji powinno zostać jednoznacznie wskazane w publikacji. Informacje, interpretacje i propozycje uzyskane przy wykorzystaniu AI powinny zostać zweryfikowane przez Autorów na podstawie wiarygodnych źródeł naukowych. Pracownia zastrzega sobie prawo do ograniczenia lub wyłączenia możliwości wykorzystywania narzędzi AI w odniesieniu do adaptacji testów oraz towarzyszących im monografii naukowych, jeżeli obowiązek taki wynika z umów licencyjnych zawartych przez Pracownię z właścicielami praw do adaptowanych narzędzi.

ZASADY ETYCZNE OBOWIĄZUJĄCE RECENZENTÓW

1. Obiektywizm i bezstronność oceny

Recenzent powinien dokonywać oceny publikacji w sposób rzetelny, obiektywny i oparty wyłącznie na przesłankach naukowych. Ocena nie może być uzależniona od osoby autora, jego afiliacji, poglądów prezentowanych w przestrzeni publicznej ani innych okoliczności niezwiązanych z jakością ocenianej pracy.

2. Poufność procesu recenzji

Recenzent jest zobowiązany do zachowania poufności materiałów otrzymanych do recenzji oraz informacji uzyskanych w związku z pełnieniem funkcji Recenzenta. Materiały przekazane do recenzji nie mogą być udostępniane osobom trzecim bez zgody Pracowni.

3. Ujawnianie konfliktów interesów

Recenzent powinien poinformować Pracownię o wszelkich okolicznościach mogących wpływać na jego bezstronność, w szczególności o relacjach zawodowych, naukowych, organizacyjnych lub osobistych z Autorami publikacji. W przypadku wystąpienia konfliktu interesów Recenzent powinien odmówić wykonania recenzji.

4. Terminowość przygotowania recenzji

Recenzent powinien przygotować recenzję w terminie uzgodnionym z Pracownią. Jeżeli wykonanie recenzji w ustalonym terminie nie jest możliwe, Recenzent powinien niezwłocznie poinformować o tym Pracownię.

5. Niewykorzystywanie informacji uzyskanych w procesie recenzji dla własnych celów

Informacje, dane, koncepcje oraz wyniki badań przedstawione w recenzowanej publikacji nie mogą być wykorzystywane przez Recenzenta przed ich opublikowaniem bez zgody Autora i Pracowni. Recenzent nie

powinien czerpać korzyści naukowych, zawodowych ani finansowych z dostępu do nieopublikowanych materiałów.

ZASADY ETYCZNE OBOWIĄZUJĄCE WYDAWNICTWO

1. Podejmowanie decyzji wydawniczych na podstawie wartości naukowej publikacji

Decyzje dotyczące przyjęcia lub odrzucenia publikacji są podejmowane wyłącznie na podstawie jej wartości naukowej, zgodności z profilem wydawniczym oraz wyników procesu recenzji. Pracownia nie uwzględnia przy podejmowaniu decyzji afiliacji, stanowiska zawodowego, stopnia lub tytułu naukowego ani innych cech niezwiązanych z wartością naukową publikacji.

2. Zapewnienie rzetelnego i niezależnego procesu recenzji naukowej

Pracownia zapewnia przeprowadzenie recenzji naukowej przez osoby posiadające odpowiednie kompetencje merytoryczne. Recenzenci są dobierani w taki sposób, aby zagwarantować niezależność oceny oraz ograniczać ryzyko konfliktu interesów.

3. Zachowanie poufności procesu wydawniczego

Pracownia zapewnia ochronę materiałów przekazanych do publikacji oraz informacji uzyskanych w toku procesu wydawniczego. Dostęp do nich mają wyłącznie osoby uczestniczące w procesie recenzji i publikacji monografii.

4. Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom publikacyjnym

Pracownia podejmuje działania mające na celu zapobieganie nieuczciwym praktykom publikacyjnym, w szczególności związanym z plagiatem, nieprawidłowym określaniem autorstwa, nierzetelnością naukową, naruszeniem praw własności intelektualnej oraz innymi naruszeniami zasad etyki publikacyjnej. W przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości Pracownia zwraca się do Autorów o dodatkowe wyjaśnienia lub dokumentację. Jeżeli przedstawione wyjaśnienia lub dokumentacja nie pozwalają na usunięcie istniejących wątpliwości, Pracownia może odmówić publikacji, a w uzasadnionych przypadkach wycofać publikację z obiegu.

5. Dbłość o jakość publikacji również po wydaniu

Pracownia podejmuje działania służące zapewnieniu rzetelności, przejrzystości i wiarygodności publikowanych monografii naukowych. W przypadku stwierdzenia istotnych błędów lub nieścisłości Pracownia współpracuje z Autorami w celu przygotowania odpowiednich wyjaśnień, sprostowań lub errat, a w uzasadnionych przypadkach – wycofuje publikację z obiegu naukowego.

6. Równe i przejrzyste zasady kwalifikowania publikacji

Pracownia stosują jednolite standardy i procedury kwalifikowania monografii naukowych do publikacji niezależnie od wniesienia opłaty za publikację i wysokości tej opłaty. Są one opisane w dokumencie *Procedura recenzowania i przyjmowania do druku monografii wydawanych przez Wydawnictwo - Pracownię Testów Psychologicznych PTP*.